MINISTERIET FOR BØRN OG UNDERVISNING
KVALITETS- OG TILSYNSSTYRELSEN

# Undervisningsplan

## Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

| | |
|---|---|
| **Termin** | Juni 2026 |
| **Institution** | Thisted Handelsgymnasium |
| **Uddannelse** | hhx |
| **Fag og niveau** | Historie B |
| **Lærer(e)** | Berit Raldin |
| **Hold** | 1hhxd24 |

## Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

| | |
|---|---|
| **Titel 1** | Ukraine-Rusland Danmarks tropekolonier |
| **Titel 2** | Maden i Danmark |
| **Titel 3** | Fra fattighjælp til velfærdsstat |
| **Titel 4** | Folkedrab |
| **Titel 5** | Grønland |

MINISTERIET FOR
BØRN OG
UNDERVISNING
KVALITETS- OG
TILSYNSSTYRELSEN

## Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

| | |
|---|---|
| **Titel 1** | Ukraine-Rusland |

| | |
|---|---|
| | Systime iBog Kildearbejde i historie<br>https://kildearbejdeihistorie.systime.dk/?id=1<br>https://kildearbejdeihistorie.systime.dk/?id=167 Erindringen om Holodomor<br>https://kildearbejdeihistorie.systime.dk/?id=160#c501 Vidnesbyrd, en tilfældig kvinde fra Ukraine<br>Ukraine som "grænseland" og som Ruslands brødforsyning 1689-1917<br>**Samtidens Holodomor**<br><br>Monologue About a Damaged Child<br>Nadezhda Afanasyevna Burakova, resident of the village of Khoyniki, Voices from Chernobyl by Svetlana Alexievich. 1997 Svetlana Alexievich, https://www.npr.org/2006/04/21/5355810/voices-of-chernobyl-survivors-stories<br><br>Artikel Berlingske Tidende om den Orange revolution: https://www.berlingske.dk/internationalt/den-orange-revolution-i-ukraine<br><br>Konflikt mellem øst og vest: https://www.globalis.dk/konflikter/Europa/ukraine<br><br>**Supplerende:** oversigtsartikler: "Vil man forstå krigen mellem Ukraine og Rusland, må man også forstå en historie, der går over 1.000 år tilbage"<br>19. marts 2022 Berlingske Sektion 1 Side 22 Thue Ahrenkilde Holm... 2914 ord Id:<br>e8bd575f<br>Tidslinje fra "Arbejderen" https://arbejderen.dk/udland/tidslinje-sket-i-ukraine-fra-1100-1991/ |

| | |
|---|---|
| | https://www.dr.dk/historie/webfeature/ukraine-historisk<br>https://www.bbc.com/news/world-europe-18010123<br>(sidstnævnte supplerende har jeg brugt i min Powerpoint gennemgang af Ukraines generelle historie, samt fakta fra bogen "Ukraines historie" Andreas Kappeler, forlaget Ellekær 2016) |
| **Omfang** | August-september 2026 |
| **Særlige fokuspunkter** | Tidsperiode: Ca.1850-2023<br>Kernestofpunkter<br>Kernestoffet er:<br>- Hovedlinjer i Ukraines og Ruslands historie, som baggrund for den aktuelle konflikt mellem de to lande.<br>- Væsentlige nationale, regionale og samarbejdsrelationer<br>- Kultur i nationale og globale sammenhænge<br>- Folkeret og nationalisme<br>- Historiebrug, nedslag i Ukraines/Sovjetunionens historie, som bliver brugt i nutidens konflikt: Stalintiden og Holodomor, 2. ver- |

| | |
|---|---|
| | denskrig, Tjernobylkatastrofen<br><br>Mål<br>Eleverne skal kunne:<br>- Demonstrere indsigt i verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling<br>- Demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv<br>- Analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde<br>- Skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende<br>- Demonstrere viden om fagets identitet og metoder<br>- Anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug<br>Formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid |

| Titel 2 | Maden i Danmark |
|---|---|
| Indhold | • **Den danske madhistorie** https://danmarkshistorien.lex.dk/Den_danske_madhistorie_siden_slutningen_af_1800-tallet<br>**Gris på gaflen** https://vidogsans.dk/saadan-blev-danmark-et-af-verdens-mest-koedspisende-folkeslag/<br>Skånemarkedet https://danmarkshistorien.lex.dk/Sk%C3%A5nemarkedet,_ca._1250-1650<br><br>• **Margarine** https://danmarkshistorien.lex.dk/Otto_M%C3%B8nsted,_1839-1916<br>• **Mad og kønsroller** (reklamer):<br>Dansk reklamefilm: "Koteletter og kærlighed" (1936) https://www.youtube.com/watch?v=jmXGi0vjMS4&t=6s<br>OMA boble boble https://www.youtube.com/watch?v=D7as2GODo0c&t=8s<br>Mænd og mad, mænd i køkkenet<br>• **Mad, global indflydelse**<br>Identitet og kolonial arv – reklamebilleder/emballager for kolonilalvarer<br>Kolonierne revolutionerede madvanerne: Verden forandrede sig, da britisk roastbeef og budding fik selskab af curry og chokolade, 17. maj 2020 Politiken.dk<br>Madord fra hele verden finder vej til den danske ordbog Berlingske, fredag d. 16. juni 2023<br>• **Holodomor, sult som våben** https://ugeskriftet.dk/nyhed/det-lydlose-massemord<br>• **Kostråd og Madpyramiden gennem tiden** https://madpyramiden.dk/historie/<br>https://foedevarestyrelsen.dk/ de officielle kostråd Hvad fuck er en bælgfrugt<br>https://www.youtube.com/watch?v=LYzgg2YStw4<br><br>• **Mad og politik:** billeder fra de sociale, af politikere, som spiser eller lave mad. Mettes makrelmad, Anders Fogh på Mc Donalds mm.<br>• **Mad og værdipolitik/identitetspolitik**<br>• https://www.altinget.dk/uddannelse/artikel/df-vil-tvinge-skoler-til-at-servere-svinekoed<br>• https://www.kristeligt-dagblad.dk/danmark/svinekoed-eller-ej-politikere-praeger-boernehavers-kost<br>• https://www.independent.co.uk/life-style/soy-boy-insult-what-is-definition-far-right-men-masculinity-women-a8027816.html |

| | |
|---|---|
| **Omfang** | **oktober- november 26**<br>**Tidsperiode 1800 og 1900-tallet, DK** |
| | Læreroplæg, klasseundervisning, gruppearbejde, klassediskussion |
| **Titel 3** | **Fra fattighjælp til velfærdsstat** |
| **Indhold** | **Kernestof**<br>**"Veje til velfærdsstaten"** Systime: retten til at tigge, Fattiggårdene, værdigt og uværdigt trængende<br>https://xn--vejetilvelfrdsstaten-s0b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=185<br>https://xn--vejetilvelfrdsstaten-s0b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=184<br>https://xn--vejetilvelfrdsstaten-s0b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=177<br><br>**"Historieportalen", systime**<br>- Fra fattighjælp til velfærdsstat kap. 1-6, af Lars Andersen https://historieportalen.systime.dk/?id=1733<br>- Poul Møller: Velfærdsstaten sløver modstandskraften, 1956 https://historieportalen.systime.dk/?id=1745#c4999<br>- Bent Rold Andersen: Den aktive velfærdsstat (1966) https://historieportalen.systime.dk/?id=1745#c6563<br>- Nyorientering https://historieportalen.systime.dk/?id=1739<br>10: Ove K. Pedersen: Konkurrencestaten (2011) https://historieportalen.systime.dk/?id=1745#c6576<br>6: Anders Fogh Rasmussen: Et samfund med tryghed, dynamik og fleksibilitet (2005) https://historieportalen.systime.dk/?id=1745#c6567<br>Velfærdsstatens krise https://historieportalen.systime.dk/?id=1737&amp%3BL=0<br>https://historieportalen.systime.dk/?id=1743 Fremtiden<br>- http://detdanskearbejdsmarked.dk/den-danske-model/det-fleksible-arbejdsmarked/flexicurity/<br><br>o Danmarkshistorien.dk<br>Christian Christensen om fattigdom i 1887 https://danmarkshistorien.lex.dk/Christian_Christensen_om_fattigdom_i_1880'erne<br>- **Schlüter-regeringerne 1982-1993 - velfærdsstatens redning eller undergang? - danmarkshistorien.dk**<br>**https://www.youtube.com/watch?v=6c85iNk95oY**<br>https://xn--velfrdsstatenunderpres-f6b.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=167&loopRedirect=1<br>https://danmarkshistorien.lex.dk/Fattigreglement_for_Danmarks_k%C3%B8bst%C3%A6der,_5._juli_1803<br>https://danmarkshistorien.lex.dk/Kanslergadeforliget_-_Berlingske_Tidendes_forside_29._januar_1933<br><br>Dokumentar: dr.dk. Ludere, lommetyve og lirekassemænd: Der skal ydes før der kan nydes, 1849-1880,<br><br>**Supplerende stof**<br><br>Mogens Glistrup: https://www.youtube.com/watch?v=aDfjsoCqzv4 |

| | |
|---|---|
| | https://lex.dk/jordskredsvalget_i_1973?pk_vid=0cc811b1da765a891747051387bcadb3<br>https://danmarkshistorien.lex.dk/Louis_Pio_%22Maalet_er_fuldt!%22_2._maj_1872 |
| **Omfang** | **November 24- januar 25** |
| **Særlige fokuspunkter** | **Tidsperiode**: 1900 tallet<br>**Kernestofpunkter**<br>- Hovedlinjer i danmarkshistorien<br>- Udviklingen af demokrati og menneskerettigheder i nationalt perspektiv<br>- Økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand<br>- Udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt<br>- Kultur og levevilkår i nationale og globale sammenhænge<br>- Historiebrug og formidling.<br>**Mål**<br>- Demonstrere indsigt i den nationale, regionale, europæiske og globale udvikling inden for de seneste ca. 500 år og reflektere over samspillet mellem disse niveauer<br>- Demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv<br>- Skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende<br>- Demonstrere indsigt i udviklingen i kulturelle og sociale forhold, nationalt og globalt<br>- Anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug<br>- Formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid<br>- Historisk empati: dagbog skrivninger<br>Historiske fremstillinger lavet pba. Kilder. |
| **Væsentligste arbejdsformer** | Læreroplæg, elevoplæg, klasseundervisning, gruppearbejde, klassediskussion, |

| | |
|---|---|
| **Titel 4** | **Folkedrab** |
| | |
| **Indhold** | **Kernestof:**<br>**Vejen til Folkedrab, Forlaget Columbus/Systime:**<br>Folkedrabets århundrede https://vejentilfolkedrab.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=130<br>Hvad er folkedrab https://vejentilfolkedrab.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=131<br>Teorien om folkedrabets 10 stadier: https://vejentilfolkedrab.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=132<br>Hitlers vej til magten 4. Hitlers vej til magten \| VEJEN TIL FOLKEDRAB<br>6. Propaganda til folket \| VEJEN TIL FOLKEDRAB<br>8. Restriktioner og rettigheder \| VEJEN TIL FOLKEDRAB<br>9. Krystalnatten \| VEJEN TIL FOLKEDRAB<br>13. Døden i lejrene \| VEJEN TIL FOLKEDRAB<br>18. Gerningsmænd \| VEJEN TIL FOLKEDRAB<br><br>**Erindringshistorie og Mindesmærker:**<br>• Holocaust i Holland: https://holocaust.ibog.frydenlund.dk/?id=219 og https://politiken.dk/kultur/boger/boganmeldelser/faglitteratur_boger/art5509157/Hollands-holocaust-m%C3%B8dte-stort-set-ingen-modstand "Hollands holocaust mødte stort set ingen modstand" (boganmeldelse) Politiken, 1. april 2014. Af Claus Bryld<br>• Besøg ved Holocaust-mindesmærker i Amsterdam og byvandring i det jødiske kvarter "Fra diskrimination til Udryddelse"<br>• Historiebrug: https://historiefagligarbejdsbog.systime.dk/?id=186<br>• Anne Frank: https://www.youtube.com/watch?v=1JSEVBX3cfY&t=127s Who was Anne Frank? \| Anne Frank House \| Explained - YouTube<br>• Erindringshistorie: 2.10. Erindringshistorie \| Historiefaglig arbejdsbog<br>• The German invasion of the Netherlands \| Anne Frank House |

| | |
|---|---|
| | **Supplerende materiale:** Om Milgrams eksperiment: Evolutionær psykologi & Sandheden om vold Danskernes akademi. DR2, udsnit 1.35- 1.49. Udsendelsesår 2011<br>Hitchcocks glemte film om Kz-lejrene https://mitcfu.dk/MaterialeInfo/?faust=TV0000032674&s=43413533&n=2&o=hits<br>Scener fra filmen "The Zone of interest" |
| **Væsentligste arbejdsformer** | Læreroplæg, elevoplæg, klasseundervisning, gruppearbejde, klassediskussion, ekskursion |
| **Omfang** | **Uge 35 september 26, uge 41 oktober 26** |
| **Titel 5** | **Grønland** |
| **Indhold** | **Kernestof:**<br>**Grønland Historie**, samfund Religion, Systime https://groenland.systime.dk/?id=122&L=10 Historie alle kapitlerne<br>https://danmarkshistorien.lex.dk/Seksualitet_og_%C3%A6gteskab_i_Gr%C3%B8nland,_1721-1800<br>Hans Egede: https://danmarkshistorien.lex.dk/Hans_Egede,_1686-1758<br>Instruxen fra 19/4 1782 https://groenland.systime.dk/?id=264<br>https://danmarkshistorien.lex.dk/%C3%86gteskabsbetingelser_i_Gr%C3%B8nland,_22._marts_1753<br>Hvorfor er ligeløn umulig https://groenland.systime.dk/?id=249<br>DR Rigsfællesskabet historie, del 2<br><br>**Grønland og USA:** |

| | |
|---|---|
| | https://www.information.dk/moti/2025/01/historiske-trekantsforhold-danmark-usa-groenland-byder-paa-atombomber-ulykker-vilde-visioner<br>https://www.dailymail.co.uk/video/news/video-3403369/Donald-Trump-releases-America-Stands-Greenland-alliance.html<br>Orla Joelsen på X https://x.com/ojoelsen?lang=da Hans opslag som kilder<br>https://nyheder.tv2.dk/udland/2025-05-07-trump-fokuserer-nu-paa-eneste-mulighed-udover-militaer-magt-siger-eksperter-efter-afsloering-i-avis<br>Kampen om arktis, Systime. https://kampenomarktis.systime.dk/?id=140 afsnittene om klimaforandringer og det om USA<br><br>**De grønlandske eksperimentbørn:** https://www.dr.dk/nyheder/indland/groenlandske-eksperimentboern-kraever-erstatning-fra-den-danske-stat<br>**Spiralsagen:** https://menneskeret.dk/nyheder/institut-menneskerettigheder-indtraeder-retssagen-spiralsagen<br>Greenlands lost generation, BBC https://mitcfu.dk/MaterialeInfo/?faust=TV0000129812<br>https://www.berlingske.dk/politik/groenlandsminister-foeler-sig-anklaget-for-folkedrab-men-spiralkampagnen?gaa_at=eafs&gaa_n=AerBZYOk2ERLmP9B-d6zf17dD2W8I91XQX-35xSg4NPT_I0-mFtaF16-gUbdBoC2ph4%3D&gaa_ts=6821f83d&gaa_sig=XikBn35GkFzmi-nD24AaNLrjleIXxn86wf0pHfJQCBbKEZV0BbjjnBczrcTU4UUC0t9VcI5AB0eRXCbVkbwPIg%3D%3D<br><br>**Supplerende materiale:** hybrid teater på Thisted Museum: https://www.teatergrad.dk/aktuelt/hotspot/<br>Hvorfor vil alle have en bid af Grønland? https://www.youtube.com/watch?v=qt8DR5w6otI<br>Trumps plan for Grønland https://www.youtube.com/watch?v=reINmJhuHsc |
| **Omfang** | **Februar-maj 2027** |
| **Periode** | **1000-2025** |

| | |
|---|---|
| **Væsentligste arbejdsformer** | Læreoplæg, klasseundervisning, gruppearbejde, klassediskussion |

**VEND**